

sledky demobilisační konjunkturní změny nebyly přivoděny zavineně t. j. prodlením jednoho nebo druhého kontrahenta.

Konečně je předpokladem, že by plnění nebo neplnění smlouvy vedlo k hospodářské zkáze jednoho nebo druhého kontrahenta, ať již samo o sobě, nebo se zřetelem na jiné smlouvy, právě tak charakterisované. Spor může býti o to, zda tento předpoklad není než ústupkem praxi, theoreticky neodůvodněným. Možno totiž namítnouti, že ohrožení hospodářské existence jest jen krajním stupněm škody, stupňů jest více, ale pokud jsou výslednicí týchž příčin, svrchu pod 1.—3. popsaných, není důvodu, abychom se nedívali na všechny kupní a dodavací smlouvy za takových okolností uzavřené, pod stejným zorným uhlím, třeba že nevedly in concreto k výsledkům katastrofálním; případy posléz uvedeného druhu jsou jen podnětem k analýsi celého druhu těchto smluv. Proti tomu ovšem možno zase namítnouti: v článku tomto zjištěno rozbořem, že jde o společnou nehodu, nehodu vidí on v nezaviněné nepříznivé konjunkturální změně. Přesně vzato je každý i nejmenší její stupeň »nehodou«; ale v praxi rozhodují o tom, kdy začíná nehoda názory hospodářského života, veřejné mínění a s tím musí theorie také počítat. Spor tento proráží i v návrzích, které z kruhu praktiků byly dány k úpravě naší otázky. Tak Zemská jednota českých obchod. gremií navrhla smírčí soudy, jichž vůdčí zásadou má býti: zásadní trvání na platnosti smlouvy a její stornování jen v případech krajních. Naproti tomu místopředseda dolnorakouského Gewerbevereinu dr. Meisl v citovaném již článku navrhuje speciální zákon, umožňující paušální stornování všecm dodávkových smluv, uzavřených určitou dobu před demobilisací.

Hovorna.

Pro jednotný název soudcovský. V čísle II. »Právnicka« z 15./2. 1919 pojednává o tomto předmětu podepsaný tam autor a táže se mezi jiným: »Bylo zvykem čistě vídeňským, že se plýtvalo u nás tituly na úkor hmotných výhod siavu soudcovského. Bude tak i ve svobodném státě československém?« Bohužel, zdá se, že tomu bude zrovna tak, ne-li hůře. Ale spoň o tom vylučuje výnos ministerstva spravedlnosti zasláný organisacím úřednickým, aby se vyslovily o titulatuře soudcovské, veškeru pochybnost. Dle tohoto výnosu hodlá ministerstvo spravedlnosti zavést ke spoustě dosavadních titulů ještě mnohoslovné tituly pro přisedící senátů a pro předsedy senátů, a to rozdílné podle pořadí instancí. Místo hmotného zlepšení soudců dostane se jim, jak se zdá, nové úpravy navštívenek...

Veškeré organisace soudcovské vyslovily se pro jednotný název »soudce«, bez ohledu na hodnost a stáří soudcov. Jest to potěšitelným úkazem demokratičnosti ve stavu soudcovském. Než zdá se, že toto usnesení zůstane hlasem volajícího na poušti.

Rozlišování soudců IX.—VII. třídy a soudců vyšších, jak navrhuje autor nadepsané stati, nezdá se účelné, a dokonce už ne titulatura »vyšší

soudce« a »nejvyšší soudce«. Proč měl by se nazývati na př. soudce VI. třídy — pouhý votant — soudcem »vyšším«, kdežto soudce VII. třídy — předseda senátu — toliko »soudce« (tedy soudce nižší). Název »nejvyšší soudce« jest superlativ, vyznačující jedince; není přece myslitelné, aby bylo více soudců »nejvyšších«. Něco podobného vyskytovalo se u titulů rakouských arcivévodů a arcivévodkyn, jichž počet byl značný, a přes to každý z nich byl »nejjasnější«. Napodobení tohoto nešvaru v soudnictví se směřovalo by jistě stav a budilo by útrpnost u logicky myslících.

Není důvodu, proč by se mělo rozlišovati pořadí. Smysl by snad mělo, — ač i to pokládám za naprosto postrádatelné, — vyznačiti soudce ne dle hodnosti, nýbrž dle toho, u kterého soudu služebně působí. V tomto případě mohl by se jmenovati soudce působící u okresního soudu »okresní soudce«, soudce od shorového soudu »krajský soudce« a soudce u nejvyššího soudu »říšský soudce«. Byla by to obdoba stavu zavedeného na Slovensku: soudce okresní, sešlátní, tabulární. To odpovídalo by jistě zákonu ze dne 10./12. 1918 č. 61. sb. o odstranění všelikých titulů, pokud nevyznačují skutečné zaměstnání.

S tím souviselo by též odstranění historického názvu »zemský soud«, jenž přece je úplně koordinován soudům krajským. Název ten máte nejen lidé prosté, nýbrž i inteligenci neprávnickou, která shledává v něm instanci krajským soudům nadřizenou.

—x.

Literatura.

Prof. Dr. František Weyr: Patentní právo rakouské. Sbírký »Svět a práce« sv. 7., Praha 1918, stran 107, cena 7 K.

České literatuře patentního práva — odboru u nás dosud nejvíce zabývanému — dostává se spiskem prof. Weyra druhého systému patentního práva. Kdežto však systém prvý, Sládečkův, není než parafrazi patentního zákona, jest knížka Weyrova skutečným soustavným zpracováním platného práva. Práva platného i ve státě československém. Neboť podle zák. ze dne 28. října 1918 č. 1. sb. z. 7. platiti má pro nový náš stát obsah právního řádu rakouského, tudíž také obsah zákona na ochranu vynálezů ze dne 11. ledna 1897 č. 30 ř. z.

Po stručném úvodu, ve kterém autor rozbírá právní povahu patentního práva a jemu příbuzných právních odvětví, důvod státní ochrany vynálezů (proč moderní státy chrání zájmy vynálezců) a způsob patentní ochrany (systém přihlašovací, předběžné zkoušky vyzývací), následuje kratičký přehled dějin rakouského patentního práva, načež přistupuje se k systematickému výkladu práva platného. Tento výklad zahájen jest rozбором několika pojmů (pojem patentu, druhy patentu: samostatné, přídávkové, odvislé, pojem patentní licence dobrovolné a nucené, obsah patentního práva podle § 8. pat. z., časové, místní a věcné omezení patentů).

Druhá část obsahuje přehled patentních úřadů a jiných patentních orgánů: patentní úřad, patentní soud, ingerence správních úřadů a civilních i trestních soudů ve věcech patentních. Mezi »jinými patentními orgány« uvádí: autor úředně autorisované soukromé techniky, patentní zástupce a zmiňuje též působnosti finanční prokuratury ve věcech patentních. Třetí část tohoto oddílu autorova spisku pojednává o řízení v patentních věcech, a to nejprve o ohlášení vynálezu a udělení patentu, dále o odvolání, zrušení a oduěti patentu, o řízení při vsahování v patent a osobování si patentu, konečně o řízení při převodu a zabavení patentů a při zřizování patentních licencí. Poslední část prvního oddílu věnována je vylíčení rak. patentního práva za války a po válce. Autor